

Veilinghuis gedraagt zich steeds meer als galerie

Achtergrond

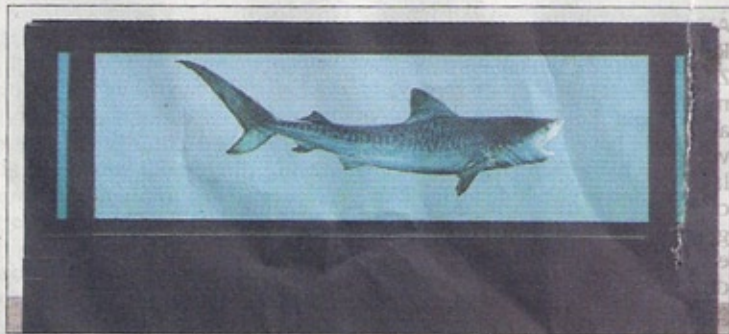
- ▶ Hirst maakt nieuw werk en 'expositie' voor Sotheby's.
- ▶ Veilinghuis nu al op zoek naar jonge kunstenaars.

Van onze verslaggever
Rutger Pontzen

AMSTERDAM Komend najaar zullen bij Sotheby's in Londen 223 beelden en schilderijen van de Britse kunstenaar Damien Hirst worden geveild. Afgezien van de hoeveelheid op zich gezien spectaculair nieuws. Toch zal de kunstwereld de gebeurtenis op 15 en 16 september met argusogen volgen. Niet alleen vanwege de getaxeerde waarde van 82 miljoen euro of omdat het werk tien dagen lang wordt 'tentoongesteld' onder de titel *Beautiful Inside My Head Forever*.

Belangrijker is dat het gaat om werk dat Hirst de afgelopen twee jaar speciaal voor deze veiling heeft gemaakt, en dat dus nooit eerder is tentoongesteld of op de markt gekomen. Is het een eenmalig experiment of betekent deze veiling een omwenteling binnen de kunsthandel, uitgevoerd door een geniale mastermind en een veilinghuis dat een nieuwe markt aan de horizon ziet verschijnen?

Hirst (1965) werd beginjaren negentig bekend met zijn haai en doorgezaagde koeien en schapen op formaline. Ook tot de recente werken die over twee maanden worden geveild behoren beesten op sterk water: wederom een 'ge-

The Kingdom: een tijgerhaai op sterk water, uit 2008.

pekelde haai', een zebra, een eenhoorn en, het hoogtepunt wat prijs betreft, een 'gouden kalf' (beoogde prijs: 13 miljoen euro).

Wat je ook van de artistieke ontwikkeling van Hirst mag vinden – is het niet een grote herhalingsoefening? – hij weet wel hoe financieel succesvol zijn kunst is. In 2007 veilde Sotheby's een gevulde medicijnkast van Hirst voor 12 miljoen euro, toen een record voor een nog levende kunstenaar. En onlangs verkocht de Britse kunstenaar een met diamanten ingelegde schedel voor 65 miljoen euro.

Ook de komende veiling kan voor zowel Hirst als Sotheby's een financiële knaller worden. De verwachte opbrengst van 82 miljoen euro is een voorzichtige schatting die waarschijnlijk hoger zal uitpakken. De verkoop van de inboedel van Hirsts restaurant *Pharmacy*, in 2004, leverde uiteindelijk 14 miljoen euro op, 8 miljoen meer dan Sotheby's had verwacht.

Veilingen blijken voor bepaalde kunstenaars lucratiever te zijn dan

verkoop via een galerie. Dat kan een belangrijk gevolg hebben voor de rolverdeling tussen galeries en veilinghuizen. Tot nu toe was die duidelijk: galeries brachten kunstwerken op de markt, rechtstreeks uit het atelier van de kunstenaar. En veilinghuizen verkochten werk dat al op de markt in omloop was.

Die scheiding zou met dit initiatief wel eens op de helling kunnen staan: veilinghuizen zullen zich mede uit financieel oogpunt meer als galeries gaan gedragen, en galeries zullen andere methoden moeten ontwikkelen om kunstenaars aan zich te binden of verbonden te houden.

Aanwijzing voor deze verschuiving is dat Sotheby's in Amsterdam nu al bezig is jonge kunstenaars te spotten om ze buiten het galeriecircuit aan te bieden – overigens zonder de traditionele rol van de galeriehouder, als coach en klankbord, op zich te nemen. Voor een ervaren kunstenaar als Damien Hirst zal dat niet veel uitmaken; voor jeugdige talent wel.